

Σαββάτο
6.2.1988

Εμπρός!

**Σημειώσεις στα περιθώρια
των θεατρικών προγραμμάτων**

«Ο ΕΞΩΓΗΙΝΟΣ ΚΑΙ Ο ΝΤΙΝ»

Από την Παιδική του Θ.Ο.Κ.

Είναι εντυπωσιακή η παρουσίαση του έργου του Ν. Παπαδόπουλου «Ο Εξωγήινος και ο Ντιν» από την Παιδική Σκηνή του Θ.Ο.Κ. Όμορφο το σκηνικό, πλούσια τα κοστούμια, επιβλητικό το διαστημόπλοιο — προγραμματισμός «Computer-Synthesizers», όπως λέει και η αφίσα, άρτιος.

Όλα αυτά μαζί δίνουν την εικόνα ενός εύπορου θιάσου. Και όπως ξέρουμε αυτός ο θιάσος είναι αρκετά πλούσιος και σε ηθοποιούς και σε σκηνοθέτες. Γιατί, λοιπόν, γίνεται τέτοια σπατάλη και ανεβάζεται ένα έργο φτωχό απ' όλες τις απόψεις.

Το έργο του Ν. Παπαδόπουλου πήρε το Β' βραβείο στο διαγωνισμό Θ.Ο.Κ. 1986, άρα ο ίδιος ο Θ.Ο.Κ. υποχρέωσε τον εαυτό του να τα ανεβάσει.

Το έργο περικλείει δυο διαφορετικά στυλ. Το ένα — της επιστημονικής φαντασίας — αντιπροσωπεύουν από τον εξωγήινο, το ρομπότ, το διαστημόπλοιο. Το άλλο στυλ — του παραδοσιακού θεατρικού έργου για μικρά παιδιά — αντιπροσωπεύεται από τα διάφορα ζώα, που εισάγονται στο έργο, όπως η γάτα, ο ποντικός, η κατσίκια κλπ.

Ωστόσο, οι ήρωες - ζώα, εξαντλούν το περιεχόμενο των ρόλων τους με τα τραγουδάκια με τα οποία παρουσιάζονται στην αρχή. Δηλαδή, εκτός από το «είμαι ο Γάϊδαρος και γκαρίζω, είμαι ο Σκύλος και γαυγίζω» κλπ., σχεδόν κανένας δεν είχε τι να πει στους μικρούς θεατές.

Η επιστημονική γραμμή έχει τη δική της γλώσσα, που δεν συνδυάζεται καθόλου με τα «μπε» και τα «κικιρίκου» των ζώων. Τα τηλεχειριστήρια, τα καύσιμα, οι μπαταρίες κι άλλα παρόμοια, παίζουν τον ίδιο διακοσμητικό ρόλο, όπως τα φωτάκια κι ο καπνός του διαστημοπλοίου. Όλη αυτή η «επιστημονική» ορολογία κυλά χωρίς να γίνεται δεχτή από τα παιδιά.

Το ξέρουμε ότι ο συγγραφέας βασιζόταν πάνω στην οικειότητα των σημερινών παιδιών με τη σύγχρονη τεχνολογία. Αλλά απέτυχε στο να κρατήσει το έργο του στα πλαίσια ενός ενιαίου λογοτεχνικού είδους. Σαν αποτέλεσμα, οι απλοϊκές περιπέτειες των ζώων επισκιάζουν το φανταστικό στοιχείο.

Ο κεντρικός ήρωας είναι μια διασταύρωση πορτοκαλιού με εξωγήινο. Εδώ αποδεικνύεται άλλη μια φορά ότι η φαντασία έχει τη δική της λογική, τους δικούς της κανόνες. Κι' όταν αυτά παραβιάζονται το δημιουργήμα «δεν στέκει», δεν λειτουργεί. Ο καυμένος ο εξωγήινος, φτιαγμένος με τη μέθοδο του Κολλάτζ, δεν γίνεται ούτε καν συμπαθητικός στα παιδιά. Είναι χαρακτηριστικό το γεγονός ότι δεν πέτυχε ούτε το κοστούμι του. Οι δυο του φύσεις, του γνωστού φρούτου και του εξωγήινου πλάσματος ούτε γραφικά δεν κολλούν.

Ο συγγραφέας προσπάθησε να δώσει μηνύματα ειρήνης και αντικαταναλωτισμού. Όμως αμφιβάλλουμε αν αυτά τα μηνύματα, με τον τρόπο που δόθηκαν έφτασαν στα παιδιά.

Η παιδική δραματολογία είναι ένα λογοτεχνικό είδος που δεν έχει πολύ μεγάλη ιστορία. Γι' αυτό ο κύκλος της επιλογής είναι περιορισμένος. Όμως τα παιδικά θέατρα όλου του κόσμου λύνουν αυτό το πρόβλημα με το ανέβασμα διασκευών έργων της παιδικής πεζογραφίας, καθώς και κλασικών λογοτεχνικών έργων συγγραφέων, όπως ο Ντίκενς, ο Κόφμαν, ο Μεταίρλιγκ, ο Μαρκ Τουέην κ.α. Κατά κάποιο τρόπο παίρνονται από τους μεγάλους και δίνονται στα παιδιά.